

Répa Levél

2016. JÚNIUS / 8. SZÁM

Aktuális információk első kézből a Cukorgyárból

A Magyar Cukor Zrt. támogatja további Cukorrépa Termelői Csoportok létrehozását

A 2015-2020 közötti támogatási időszakból még öt év hátravan, így a termelők erre az időszakra számolhatnak a 8 milliárd €-os termeléshez kötött cukorrépa támogatással, ami hektáronként nagyjából 520 € támogatást jelent.

A Magyar Cukor Zrt. célja az, hogy ez alatt az ötéves időszak alatt cukorrépa-termesztő területeit stabilizálja, illetve a gyárhoz közelebb eső régiókban jelentősen növelje. A termeléshez kötött támogatáson túlmenően ehhez rendelkezésre állnak további források, melyekből a termelők cukorrépa termelői csoportok tagjaként részesülhetnek. A termelői csoportok elismerésének és támogatásának legfontosabb feltételei az alábbiak:

- A termelői csoportok az alakulásukat követő 5 éven keresztül, évente legfeljebb 30 millió Ft, illetve az árbevétel 10%-át kitevő támogatásban részesülhetnek az erre elkülönített állami forrásból.
- A Termelői Csoportot szövetkezeti formában, legalább 15 taggal kell létrehozni. A tagok legfeljebb 20%-a lehet jogi személy, legalább a taglétszám 80%-ának így egyéni termelőnek (őstermelő, családi gazdaság, egyéni vállalkozó) kell lennie.
- A termelői csoport csak cukorrépa termelés és értékesítés integrálására jöhet létre, más termék ennek a csoportnak a keretein belül nem forgalmazható. Az árbevétel éves szinten legalább 300 millió Ft kell legyen. Ehhez a tapasztalatok alapján legalább 6-700 hektárnyi területet célszerű egy csoportba integrálni.

A termelői csoport elismerése kérelemre történik a Földművelésügyi Minisztériumban. A kérelemben egyrészt igazolni kell az elismerési feltételek meglétét (taglétszám, árbevétel-tervet), másrészt be kell mutatni a csoport célkitűzéseit és egy üzleti tervet. A csoport az éves maximum 30 millió Ft-os állami támogatást sokféle célra fordíthatja, így többek között beruházásokra (gépvásárlás, infrastrukturális fejlesztés), szolgáltatás vásárlásra (répaszedés, tisztítás), képzések vagy szaktanácsadás igénybevételére stb.

A Magyar Cukor Zrt. körzeteiben működő 5 cukorrépa termelői csoport tapasztalata azt támasztja alá, hogy érdemes belevágni a csoport szervezésébe, mert a kilátásba helyezett támogatást a csoporthoz viszonylag egyszerűen le tudja hívni és azt rugalmasan és teljes egészében tagjai érdekében tudja felhasználni. Megfelelő szervezés és forrás felhasználás mellett a termelői csoport így akár 5-10%-kal is csökkenteni tudja a belépő termelők répa termelési költségeit.

A Magyar Cukor Zrt. nem csak elviekben, hanem a gyakorlatban is támogatja új termelői csoportok létrehozását. Ezért úgy döntöttünk, hogy minden olyan régióban, ahol megvannak a csoport létrehozásának feltételei (legalább 15 termelő, legalább 6-700 hektár), a Magyar Cukor saját költségén biztosít a létrehozásban és működtetésben (könyvelés, ügyvédi feladatok, jelentések elkészítése, pályázatok) nagy tapasztalattal rendelkező tanácsadó céget.

Amennyiben sikerült felkeltenünk érdeklődését és lát lehetőséget egy termelői csoport létrehozására, kérem forduljon bizalommal a cukorrépa felügyelőinkhez!

*Dr. Borbély Ákos
az igazgatóság tagja, Magyar Cukor Zrt.*

A cukorrépa egészségi állapota

Bár a májusi esők hátráltatták, befejeződött a közúti fuvarozáshoz sorolt cukorrépatáblák területfelmérése. Ez esetben a késedelmet nem bánjuk, mert a május folyamán lehullott 70-100 mm csapadék a legjobbkor jött a cukorrépára.

A területfelmérés során a cukorrépát is szemrevételeztük. A kelés sok helyen egyenetlen, vontatott, de többnyire elfogadható, így újratvetésre sehol nem volt szükség.

Kelési hiányosságokat leginkább a cukorrépa termesztéséhez túlságosan laza, homokos talajokon tapasztaltam, és ott, ahol a talaj-előkészítés kapkodva, a vetés megkésve történt. A tavaszi szántáselmunkálás sem volt mindenütt kifogástalan, és a rögzös, felső rétegében száraz talaj azt eredményezte, hogy a cukorrépa több ütemben kelt, és heterogén állományt alkotott. A cukorrépa az idén is ott a legegységesebb, ahol jó kultúrállapotú a talaj, a szántáselmunkálás pedig már őszi folyamán megtörtént. Egy esetben vetőgép beállítási problémák miatt lett túl magas a tőszám, amit csak kézzel történő ritkítással lehetett korrigálni, egy alkalommal pedig csávázószer lemállás okozott rendszeres dugulást a vetőtárcsákon.

A legtöbb táblán két-három gyomirtás történt, ugyanakkor május közepén is láttunk olyan területeket, ahol még az első kezelés zajlott. A megkésített kezelések eredményessége minden esetben elmarad a várakozástól, a készítmények túlzott és magas dózisz kombinálása pedig a cukorrépára is fitotoxikus lehet. Mechanikai gyomirtás gyakorlatilag mindenütt történt, többnyire a jól ismert kultivátorokkal. E téren történt már technikai fejlődés, a jövőben érdemes lesz foglalkozni a témával.

Ritkán ugyan, de egyes táblákon nagy mennyiségben láttunk élő gyomnövényeket, leginkább fenyércirkot és mezei acatot. Fenyércirkot ellen a legtöbb szelektív egyszikű irtó készítmény eredményesen használható, acat ellen viszont csak a klopíralid hatóanyag (Lontrel, Cliophar) használható eredménnyel, ugyanakkor kombinációkban erősíti a fitotoxicitást. A leghelyesebb, ha az élő gyomokat az előző évek kultúrnövényeiben és tarlón irtjuk. Tarlókezelés esetében fontos tudnunk, hogy e két gyomnövény esetében más-más módon kell eljárunk. Amennyiben a fenyércirkot az irtandó gyomnövény, nem javaslok előtte a tarlót hánthást, mert a feldarabolt tarackjának csak egy része hajt ki, az alvó növényrészek ellen pedig hatástalan lesz a kezelés. A mezei acatot pedig éppen a tarlót hánthással készítjük újrahajtásra. A permetlébe minden esetben érdemes 2-4 kg/ha ammónitrátot oldani, acat esetében pedig a glifozátot hormonhatású készítményekkel kombinálva fokozhatjuk a hatását.

Cseke Lajos

1. Mekkora területen, milyen növényi kultúrákkal foglalkozik?

4200 hektáron gazdálkodunk Hódmezővásárhely-Makó térségében. A Zrt. célja a magasabb hozzáadott értéket képviselő vetőmag, mint „bizalmi” termék előállításának növelése (őszi búza 200 ha; őszi-tavaszi árpa 100 ha; borsó 250 ha; szója 50 ha) valamint a még eredménnyel termeszthető olajpari (napraforgó 650 ha; repce 300 ha) a rapszodikusá vált cukorpari (cukorrépa 365 ha) és végül a minőségi gabonák (1780 ha) rentábilis előállítására.

2. Hány éve foglalkozik cukorrépa termesztéssel és milyen eredménnyel?

35 éve foglalkozunk cukorrépa termesztéssel és jelenleg 365 ha-on termelünk cukorrépat. Átlagtermésünk 60-90 t/ha, míg a cukortartalom 14-16% között változik.

3. Milyen termőtalajokon gazdálkodik?

A gazdaság használatában levő szántóterület 40%-a gyengén lúgos, agyagos vályogtalaj (réti csernozjom), melynek humusz ellátottsága jó szénsavas mész tartalma közepes. Ezen tulajdonságok elősegítik a jó foszfor és káliumfeltáródást és hasznosulást. A művelt terület 50%-át kitevő réti talajok szinte körülölelik az üzem jobb adottságú csernozjom talajait, melyek nehezebben művelhetőek és gyengébb termőképességűek. A művelhetőség és a termőképesség javítása érdekében szükségessé vált a forgatás nélküli mélyművelés.

4. Véleménye szerint melyik a kulcsfontosságú technológiai lépés a cukorrépa termesztésben és miért?

Kulcsfontosságú technológiai elemek a cukorrépa termesztése során:

- Mulcstechnológiára alapozott periodikus mélyművelés, mely három évente történő mélylazítást illetve cukorrépa esetén répa előtti mélyszántást foglal magában.
- Az állomány gyommentesen tartása megfelelő herbicid használatával és kétszeri kultivátorozással.
- A cukorrépa gyomirtásánál kiemelkedően fontos a kezelések megfelelő időzítése. 2-3 lépcsős technológiával gyommentesen tartható az állomány; a legkiválóbb herbicidhatást a fenmedifam, dezmedifam és etofumezát hatóanyagokkal és ezek kombinációival lehet elérni.
- Gombabetegségek (főleg cercospora) elleni preventív védekezés. A cukorrépa termesztés sarkalatos pontja a levélbetegségek elleni védekezés. Egy-egy kései kezelés akár teljes lombvesztéshez is vezethet. Kiemelkedően jó védelmet az epoxikanazol, fenpropimorf hatóanyagok és ezek kombinációi nyújtanak.
- Cégünk gazdálkodásának alapfilozófiája a csökkentett energia igényű, környezetkímélő technológiák alkalmazása a talajművelés, a tápanyag-utánpótlás és a növényvédelem területén. Kiemelt figyelmet fordítunk földjeink szerves-trágyával történő javítására, a természetes termőképesség megőrzésére, a talajhibák helyreállítására.

5. Szokott valamilyen cukorgyári mellékterméket felhasználni?

Cégünk 2-2500 tonna nedvesszeletet használ fel évente.

6. Rendelkezik speciális cukorrépa termesztéshez használt gépekkel, és ha igen, milyennel?

A „HÓDAGRO” Zrt. 2 db ACCORD OPTIMA; 1 db HOLMER TERRA DOS-3 és 1 db KLEINE RL-14CS tisztító rakodó a cukorrépa termesztéshez szükséges speciális gépekkel rendelkezik, melyekkel a saját 360-400 ha illetve a környékbeli cca. 180-220 ha integrált cukorrépa területeket meg tudjuk művelni.

7. Szokott talajvizsgálatot végezni? Ha igen milyen gyakran és milyen típusút?

3 évente teljes körű, 14 elemre kiterjedő talajvizsgálatot végzünk.

8. Jövedelmezőnek tartja a cukorrépa termesztést?

A jelenlegi szerződött felvásárlási ár és a támogatások együtt sem fedik le a termelési költségeket. Ilyen komoly odafigyelést igénylő; nagy befektetés igényű szántóföldi zöldségkultúra kategóriájú növénynek minimum zöldborsó – csemegekukorica páros illetve hibridkukorica vetőmag-előállítás során elérhető ágazati fedezeti összeget illik felmutatnia. A felsorolt versenytárs növények jövedelmezőségi szintjéhez minimum a 2012. évi kvóta répa „együttes” felvásárlási árát a 40,5 euro/t szükséges megfizetnie a Cukorgyárnak.

9. Miért tartja fontosnak a cukorrépa termesztést?

A fenntartható gazdálkodás fontos eleme a mind szélesebb növénypalettájú vetésciklus alkalmazása gazdaságunkban, 35 éve meghatározó szántóföldi zöldségnövényként kezeljük. A Mezőhegyesi cukorgyár bezárása előtt a nedves répaszeleten túl a méziszapot is használtuk kalcium visszafoglalásra.

10. Miben látja a cukorrépa termesztés előnyeit?

Biztos, megbízható piaci háttérrel bír, répagazdasági szinten nagy előnye a kimagasló eszköz és kvalifikált élők munkaeövéje.

11. Hogyan értékeli a cukorgyárral való együttműködést?

A cukorgyári szakemberekkel mind az agronómiai, mind pedig a pénzügyi vonalon igen jó az együttműködés. Az inputok gyári szakemberek általi 14-15 000 ha-ra történő beszállító jelöltek megversenyeztetését követő együttes beszerzése sokat segíthet az önköltségsökkentésen.

12. Önnek, milyen segítségre lenne szüksége ahhoz, hogy még hatékonyabb és jövedelmezőbb legyen a répatermesztése?

A jelenleginél 45-50%-al magasabb az inputok együttes árváltozását követő felvásárlási ár.

13. Milyen termésátlagra és cukortartalomra számít az idei évben?

2016 évben a jelenlegi tőállományt figyelembe véve és a hátralévő tenyészidőben átlagos klimatikus illetve kártani hatásokat feltételezve 65-75 t/ha-os termésátlaggal 14,5-15,5%-os cukortartalommal kalkulálunk.

Köszönöm az interjút, eredményes gazdálkodást és jó munkát kívánok!

*Kovács Zsolt
Cukorrépa termeltetési manager*

A cercospórás levélragya előrejelzése Magyarországon

A cercospóra előrejelzésére 1999-óta használjuk a következő módszert, amit Magyarország valamennyi, cukorrépát nagyobb mennyiségben termelő cégénél, cégcsoportjánál beállítunk, a gyár és a termelők igényei szerint, kb. 800-1000 hektáronként.

Egy-egy kis előrejelző parcellát hozunk létre úgy, hogy a parcella talaján megnöveljük az inokulum mennyiségét, így itt a betegség tünetei a természetesnél kicsit előbb jelennek meg, amivel a gomba számára optimális ökológiai viszonyokat jelezzük.

A módszer felhívja a termelők figyelmét a védekezés időszzerűségére és összehasonlítási alapot nyújt a betegség felismeréséhez. (Magyarországon ilyenkor gyakori a baktériumos levélfoltosság, a tünetek könnyen összetéveszthető a betegség, de jól elkülöníthetőek a tünetek az előrejelzési parcellán látottak alapján.)

Miután a parcellán megjelentek a tünetek, a környékbeli termelők

a szignalizációt maguk végzik el a tábláikon. Ha 5%-nál több a fertőzött növény, védekeznek.

Négy évvel ezelőtt egy blogot indítottunk az interneten, melyen a cercospóra előrejelzés munkája és eredményei követhetők nyomon (www.cerkospora.blogspot.com). Ezzel a termelők naprakész információkhoz jutnak a környékükön elhelyezett előrejelző parcella adataira nézve.

Az előrejelző rendszer adatai alapján az idei évtől nemcsak a Béta Kutató honlapján jelenik meg a figyelmeztetés, hanem a cukorgyár e-mailben minden termelőt értesít a védekezés időszzerűségéről. Problémát jelenthet azonban, ha a termelők nem végzik el a szignalizációt illetve ha a védekezést az ekkor kezdődő aratáshoz igazítják.

*Kimmel János, Potyondi László
BETA Kutató Intézet*

Cerkospóra izolátumok fungicid rezisztencia eredményei 2015

	STROBILURINOK /Discus (krezoxim-metil)/				TRIAZOLOK /Opus (epoxikonazol)/				MORFOLINOK /Lótus (fenpropidin)/			
	dózis mg/l, kg				dózis mg/l, kg				dózis mg/l, kg			
	0,1	1	10	100	0,1	1	10	100	0,1	1	10	100
Izolátumok származási helye	A telepek kontrollhoz viszonyított növekedése (%)				A telepek kontrollhoz viszonyított növekedése (%)				A telepek kontrollhoz viszonyított növekedése (%)			
Bük	105	103	107	101	99	97	32	31	92	29	29	29
Tormásliget	106	105	106	102	96	83	35	34	93	33	33	33
Zsira	90	106	97	97	100	91	42	35	76	33	33	33
Enying	103	106	107	104	99	87	42	34	92	31	29	29
Szalkszentmárton	106	102	106	107	96	81	38	33	78	32	29	29
Hantos	100	100	99	97	96	54	34	33	77	30	30	30
Kocs	92	101	101	103	97	64	34	33	79	34	34	34
Szil	95	116	108	98	99	71	35	33	82	35	33	33
Bicsérd	109	109	112	113	89	57	34	32	71	33	27	27
Dombóvár	101	114	112	99	93	88	43	35	71	30	30	30
Kocsola	100	96	102	100	87	85	51	33	74	33	31	31
Ráksi	101	101	110	100	85	60	33	33	90	43	36	36
Fábiánsebestyén	78	39	34	34	62	44	37	34	85	41	36	36
Kaba	110	111	104	109	90	88	36	34	82	38	33	33
Jászapáti	105	102	102	100	81	79	40	33	82	37	32	32
Hajdúnánás	109	103	102	102	105	79	37	33	92	32	28	28
Bácsbokod	109	104	102	98	92	53	34	31	73	36	31	31
Hódmezővásárhely	133	107	110	107	98	89	40	32	68	29	25	25

A táblázatban mindenki megtalálhatja a hozzá térben legközelebb eső begyűjtött izolátum vagy izolátumokat a különböző fungicid hatóanyag csoportokkal szemben. A strobilurin tartalmú fungicidekkel szembeni rezisztencia kialakulása miatt használatukat 2016-ban már nem javasoljuk, sem önmagukban, sem kombinációkban. Strobilurint tartalmazó engedélyezett fungicidek a következők: JUWEL, SFERA 535 SC, AMISTAR, MIRADOR, TREZOR 535 SC.

A tiofanát-metil hatóanyagú TOPSIN M 70 WDG nem engedélyezett cukorrépában! Használatához eseti engedélyt kell kérni. Amennyiben felhasználjuk, jó hatású lehet, de fontos, hogy egy tenyészidőszakban csak egyszer használjuk. Javasolt mellette CUPROFIX 30 DG kijuttatása 3-4 kg/ha dózisban.

A triazolok vizsgálati eredményeiből jól látható, hogy a gomba az epoxikonazzal szemben (OPUS /JUWEL és analógjai, TANGO STAR

és analógjai), amelyet nagy területen és sok évig használtak, nagyobb mértékű rezisztenciát fejlesztett ki, mint a difenokonazzal szemben (SCORE /SPIRALE 475 EC/).

A morfolinok; a fenpropimorf (SCORE /TANGO STAR és analógjai) valamint a fenpropidin (LÓTUS / SPIRALE 475 EC/) hatásánál a helyzet ugyanaz, mint a triazolok esetében. A nagy területen hosszú ideig használt fenpropimorfal szemben a cercospóra ellenállóbb, mint arra a fenpropidinnel, amellyel most találkozott először.

A fent leírtakból az következik, hogy a SPIRALE egy rövid ideig (előre láthatóan 1-2 év), még hatékony lehet nálunk, így egy kezelést lehet rá alapozni. Abban az esetben is ajánlott azonban, ha SPIRALE-al védekezünk, 3-4 kg CUPROFIX 30 DG alkalmazása a SPIRALE mellett, a rezisztencia kialakulásának lassítása érdekében.

*Kimmel János, Potyondi László
BETA Kutató Intézet*

Tudja biztonságban cukorrépa termését!

Teljes technológia vetéstől
a betakarításig a Syngenta-tól

A Syngenta cukorrépa fajtaajánlata 2016

Asketa CR/RT/Z

Gazeta CR/RT/Z

Gundula CR/NZ>Z

SY Angy CR/NZ>Z

Monsun CR/NZ

Kristof CR/Z **ÚJ!**

Hajdu CR/RT/NZ **ÚJ!**

syngenta[®]

Syngenta Kft.

1117 Budapest, Alíz u. 2. • Telefon: 06 1 488-2200 • Fax: 06 1 488-2201
info.hungary@syngenta.com • www.syngenta.hu • blog.syngenta.hu
Máté Endre: +3620/9253882

®